

PUIGMAL D'ER

Per la Ribera d'Er

Distància	4,2 km (anada)
Desnivell acumulat	900 m
Nivell de dificultat	moderat
Data	5 de gener de 2009
Cartografia	IGN. Carte de randonnée (1:25.000) Bourg-Madame /Mont-Louis. 2250 ET. Editorial Alpina. Mapa (1:25.000) guia d'hivern. Vall de Núria / Ulldeter. Itinerari 5.
Punts per a GPS	http://ca.wikiloc.com/wikiloc/view.do?id=270178

Amb els seus 2910 metres, El Puigmal d'Er és la quarta muntanya més elevada de la Cerdanya i del Pirineu oriental. I probablement la més visitada tot l'any. Per veïns te els seus germans «menors»: el Puigmal de Llo, el Petit i el del Segre. Cim molt popular, ofereix diverses rutes d'accés. Les més conegudes ho son per la Vall de Núria. Pel cantó cerdà es habitual pujar-hi des de l'estació d'esquí d'Er-Puigmal, a l'Alta Cerdanya. Amb un recorregut i desnivell lleugerament inferiors al ripollès.

És l'opció que us presentem.

Amb bona neu (tal com la vàrem trobar nosaltres), es segueix el camí estival (malgrat que l'únic rastre que s'hi troba son algunes fites) i resulta una excursió ideal per fer-la amb raquetes. Els dies festius sol haver-hi una «processó» d'excursionistes amb esquís i raquetes. Al tractar-se de la cara nord, el recorregut de la part baixa és força obac. Això assegura més temps de neu que pel Ripollès, però també és més fàcil trobar-hi neu gelada. Per això resulta aconsellable carregar piolet i grampons.

Si ens trobem amb mala neu (molt de glaç, ha nevat copiosament fa poc,...) hi ha una variant força segura pel que fa a les allaus i més assolellada: pujar pel costat de l'estació d'esquí fins a la carena entre el Pic de Duraneu i la Tossa del Pas dels Lladres. I carenejar des d'allí fins al cim. És una mica més llarga que la ruta normal. No hi ha cap altre dificultat, a banda de les exposades.

La panoràmica des del cim és superb. Hem llegit en alguna guia que, en un dia ben clar, hom pot albirar des del Cap de Creus fins al Montsec.

Itinerari

A la Guingueta d'Ix (Bourg-Madame) prenem la N 116 en direcció a Perpinyà. Deixem Palau a l'esquerra i a la propera cruïlla (indicadors de l'estació d'esquí Er-Puigmal) prenem a mà dreta la D 33e cap a Santa Llocaia. Creuem la via del Tren Groc i ja al poble la D 89. Deixem enrere el primer aparcament de l'estació d'esquí (Cotzé) i arribem fins al segon i darrer (Les Planes). Segons les temporades podrem continuar uns centenars de metres més per la pista. Si ens hem de quedar a l'aparcament caldrà comptar 15' més de marxa.

Les Planes (2.010 m) comencem a caminar per la pista en suau pujada fins on fa un marcat revolt a la dreta, punt on hi ha un edifici del servei d'aigües (2.085m 15'). Prenem a l'esquerra una pista que segueix pel marge dret del riu en direcció a xaloc (s.e.), encara en suau pujada. El camí va girant a sol ixent encarant-nos a una comella: la d'Aiguaneix. Seguint comella amunt per costat del torrent arribaríem a l'Aiguaneix, camí del Puigmal de Llo. Però nosaltres travessem el torrent ens en anem separant, enfilant-nos fort vers xaloc.

Sempre vers xaloc, ens caldrà superar dues graonades de considerable pendent. Per fer-nos el camí més planer, podem seguir les llaçades de la traça dels esquiadors. Abastarem la carena al punt on hi ha un doble coll separat per una clotada: el Clot de la Pastera. (2.632 m)(1). Identificarem també l'indret per unes grans fites que, generalment, no queden cobertes de neu.

En aquest punt canviarem de rumb marxant ara vers sol ixent. Deixarem a la dreta el llom que baixa del cim, amb aspecte d'un altre cim i que mostra un fort pendent. Esquivarem doncs la carena per l'esquerra i ens hi anirem acostant per terreny amb pendent moderat. Quan l'abastem solament ens caldrà seguir-la uns pocs metres amb suau pujada per enfilel·lar-nos al doble turonet que fa el cim. (2.910 m, 3h). Vèrtex geodèsic, una fita i l'antiga creu. L'any 2007 se'n hi va instal·lar una de nova, metàl·lica i de considerables dimensions, amb els símbols de l'olla i la campana al peu.

Perspectiva formidable. El dia no és diàfan però albirem des del Puigsacalm al Boumort i des de Montseny al Carlit. La boira cobreix totes les valls a migdia. Resulta un balcó excel·lent de la Cerdanya i el Ripollès. De mestral vers gregal podem resseguir la serralada que va del Monturull al Puig Peric. Més propers els cims de «l'Olla de Núria» fins al Bastiments i tot seguit el Gra de Fajol, el Torreneules i el Balandrau. Vers ponent el cordal del Puig de Dòria fins al Cadí.

(1) Algunes ressenyes identifiquen l'indret com el Pas dels Lladres. A la cartografia de l'Editorial Alpina situa però aquest pas entre el Puig de Dòria i la Tossa del Pas dels Lladres. La d'IGN l'ubica entre aquesta darrera i el cim de Duraneu. Tingui el nom que tingui, l'indret és fàcil d'identificar per la doble collada amb la clotada entremig.